

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 11 marca 2025 r.

Poz. 2725

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.111.2025 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 4 marca 2025 r.

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/148/25 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego należnego strażakom ratownikom ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatom na strażaków ratowników, w części dotyczącej:

— § 1 w zakresie wyrazów: „lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych,”

— § 2 w zakresie wyrazów: „za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia lub ćwiczenia”.

Uzasadnienie

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego podjęła w dniu 29 stycznia 2024 r. uchwałę Nr XII/148/25 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego należnego strażakom ratownikom ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatom na strażaków ratowników.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady zawiadomienia z dnia 10 lutego 2025 r. znak: PNIK-I.4131.111.2025.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przewodniczący Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego wskazał, że uchwała zostanie zmieniona.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi między innymi art. 15 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

W wyroku WSA w Łodzi z dnia 9 stycznia 2025 r. sygn akt III SA/Łd 537/24 Sąd wskazał, że rada upoważniona jest do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla dwojakiego rodzaju podmiotów. Po pierwsze, dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu (art. 15 ust. 1 ustawy), a także stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych, także dla strażaka ochotnika OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7, tj. w zabezpieczaniu obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym (art. 15 ust. 1a ustawy). Po drugie zaś, dla kandydata na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 2 ustawy:

1. ekwiwalent dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny;

2. ekwiwalent dla strażaka ratownika OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy, tj. w zabezpieczaniu obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym, nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny;

3. ekwiwalent dla kandydata na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy, nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia.

Oznacza to, że organ stanowiący gminy został upoważniony do uregulowania wyłącznie wysokości ekwiwalentu przysługującego ww. podmiotom za uczestnictwo we wskazanych zdarzeniach, natomiast sposób określenia naliczania przysługującej wysokości wynika z przepisów ustawy tj. art. 15 ust. 2 i rada nie jest uprawniona do jego modyfikacji.

W § 1 uchwały rada uregulowała wyłącznie wysokość ekwiwalentu pieniężnego za uczestnictwo w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych, zatem określając sposób jego naliczania błędnie użyła sformułowania "za gotowość do wyjazdu w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych".

Oznacza to, że ww. sformułowanie zostało użyte w oderwaniu od dokonanych przez lokalnego ustawodawcę uregulowań, bowiem mając na uwadze powyższe rozważania należy odróżnić sposób naliczania ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych od realizacji zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy. Zdaniem organu nadzoru sposób naliczania za „gotowość do wyjazdu” jest ściśle związany z uprawnieniem do ekwiwalentu pieniężnego uregulowanego w art. 15 ust. 1a pkt 2 ustawy, który stanowi, że ekwiwalent pieniężny otrzymuje strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7. Podkreślić należy, że skoro rada nie uregulowała dla strażaka ratownika prawa do ekwiwalentu za działania, o których mowa w art. 15 ust. 1a pkt 2 ustawy, to brak jest podstaw do określenia sposobu naliczania wysokości ekwiwalentu dla strażaka ratownika poprzez wskazywanie, że jest to za „gotowość do wyjazdu w celu realizowania zadań o których mowa w art. 3 pkt 7”.

Ponadto w § 2 uchwały Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego ustaliła ekwiwalent pieniężny w kwocie 12,00 zł dla strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w szkoleniu lub ćwiczeniu, za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia lub ćwiczenia oraz dla kandydatów na strażaków ochotników za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia.

Z art. 15 ust. 2 ustawy wynika, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP powinna być naliczana za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny. Organ stanowiący gminy uregulował nie tylko wysokość ekwiwalentu, do czego był zobowiązany, ale odmiennie określił sposób jego naliczania, co stoi w wyraźnej sprzeczności z zakresem regulacji przekazanej radom gmin. Prawidłowa wykładnia art. 15 ust. 2 ustawy powinna prowadzić do wniosku, że wyłączną w tym zakresie kompetencją rady gminy jest jedynie ustalenie samej wysokości (kwoty) ekwiwalentu przez wskazanie jego stawki godzinowej (wyrok WSA w Łodzi z dnia 13 września 2024 r., sygn akt III SA/Łd 412/24). Zatem rada dopuściła się modyfikacji przepisu ustawowego, bowiem nie uregulowała prawidłowo sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP za uczestnictwo w szkoleniu i ćwiczeniu.

Reasumując organ nadzoru uważa, że wyeliminowanie z uchwały niewłaściwych regulacji pozwala na zachowanie przedmiotowego aktu w obrocie prawnym, gdyż zachowuje on spójność z treścią przepisów ustawowych, dlatego też zasadnym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr XII/148/25 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego należnego strażakom ratownikom ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatom na strażaków ratowników, w części dotyczącej:

— § 1 w zakresie wyrazów: „lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych”,

— § 2 w zakresie wyrazów: „za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia lub ćwiczenia”.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego